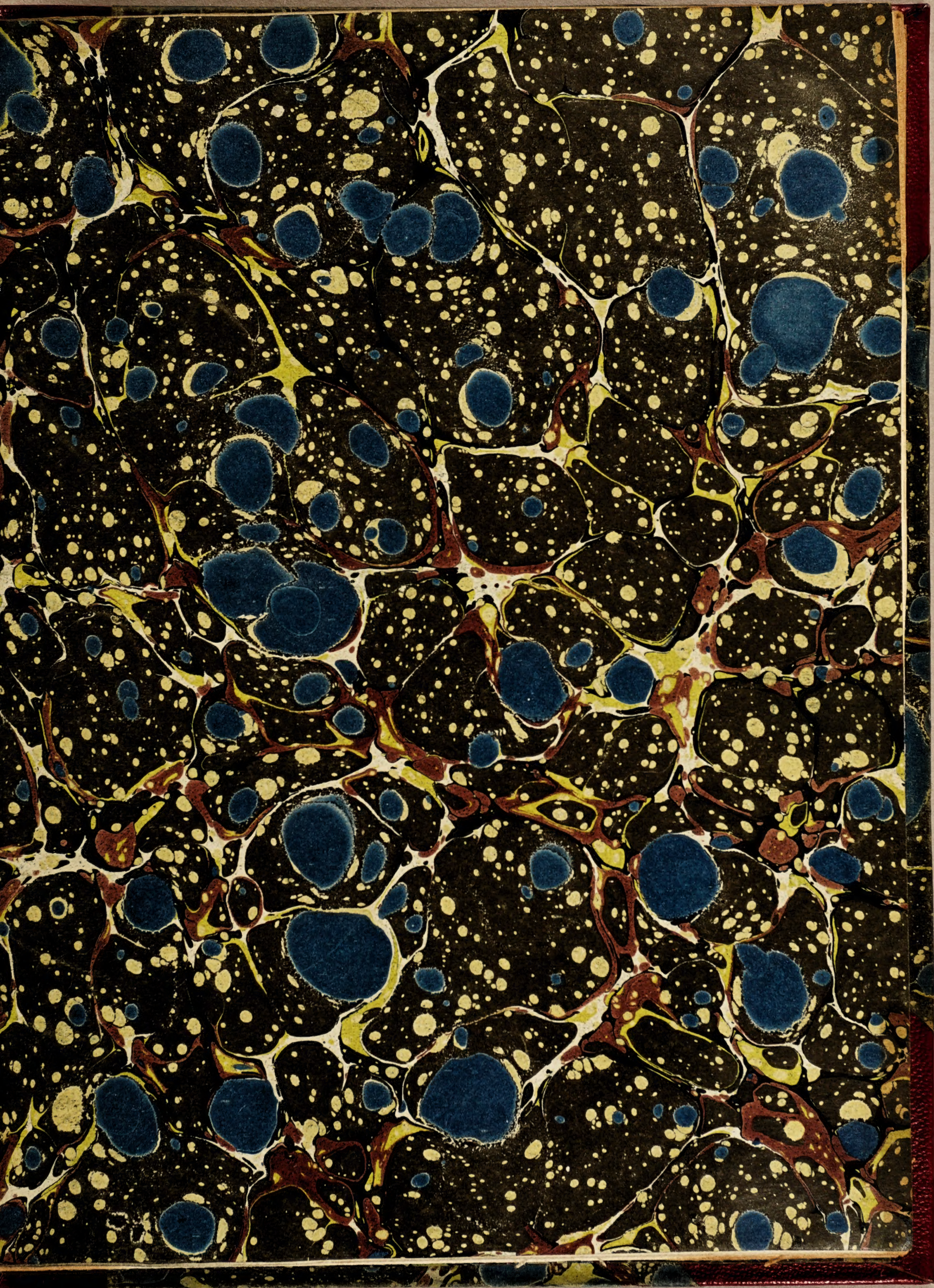
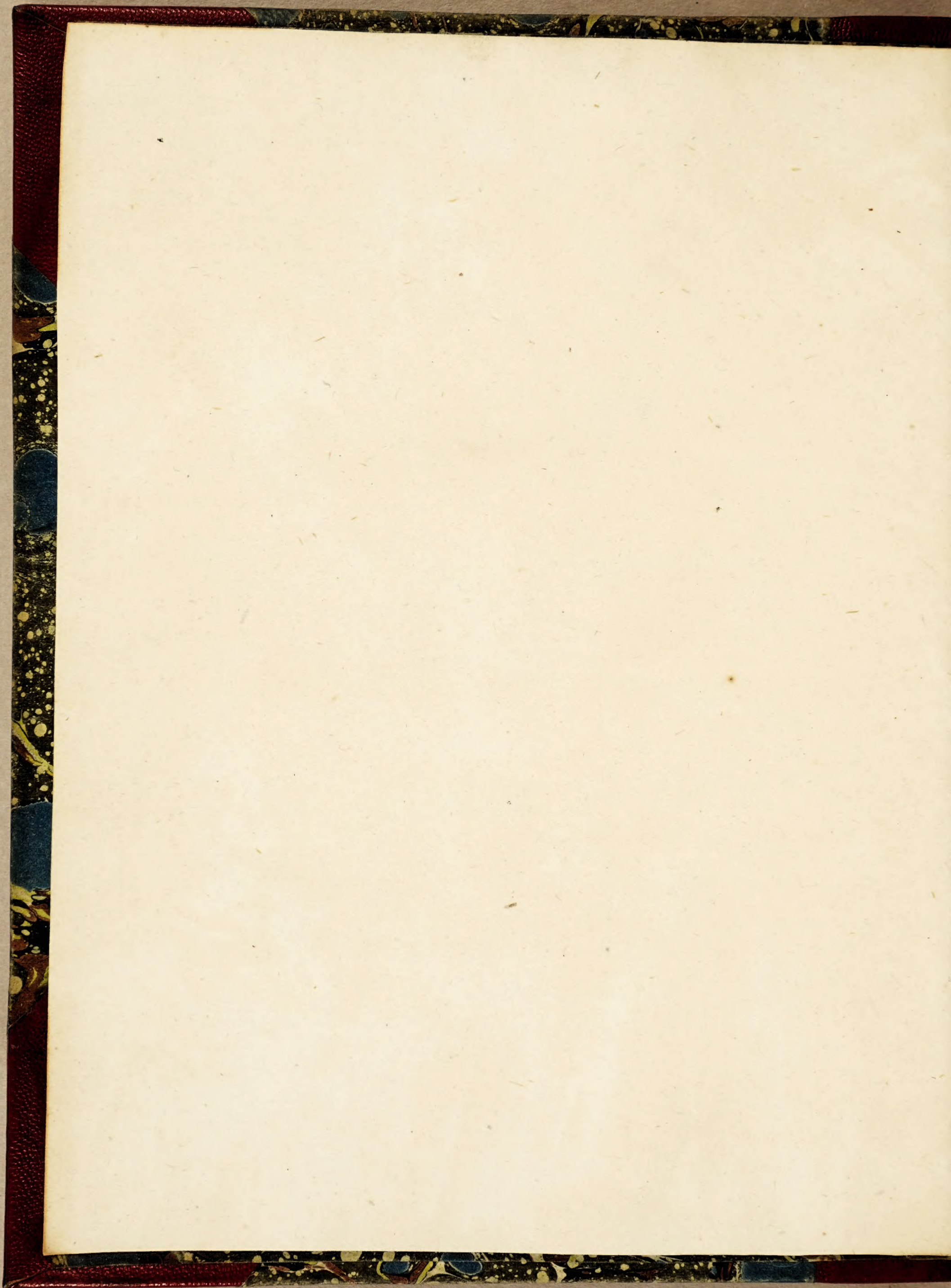
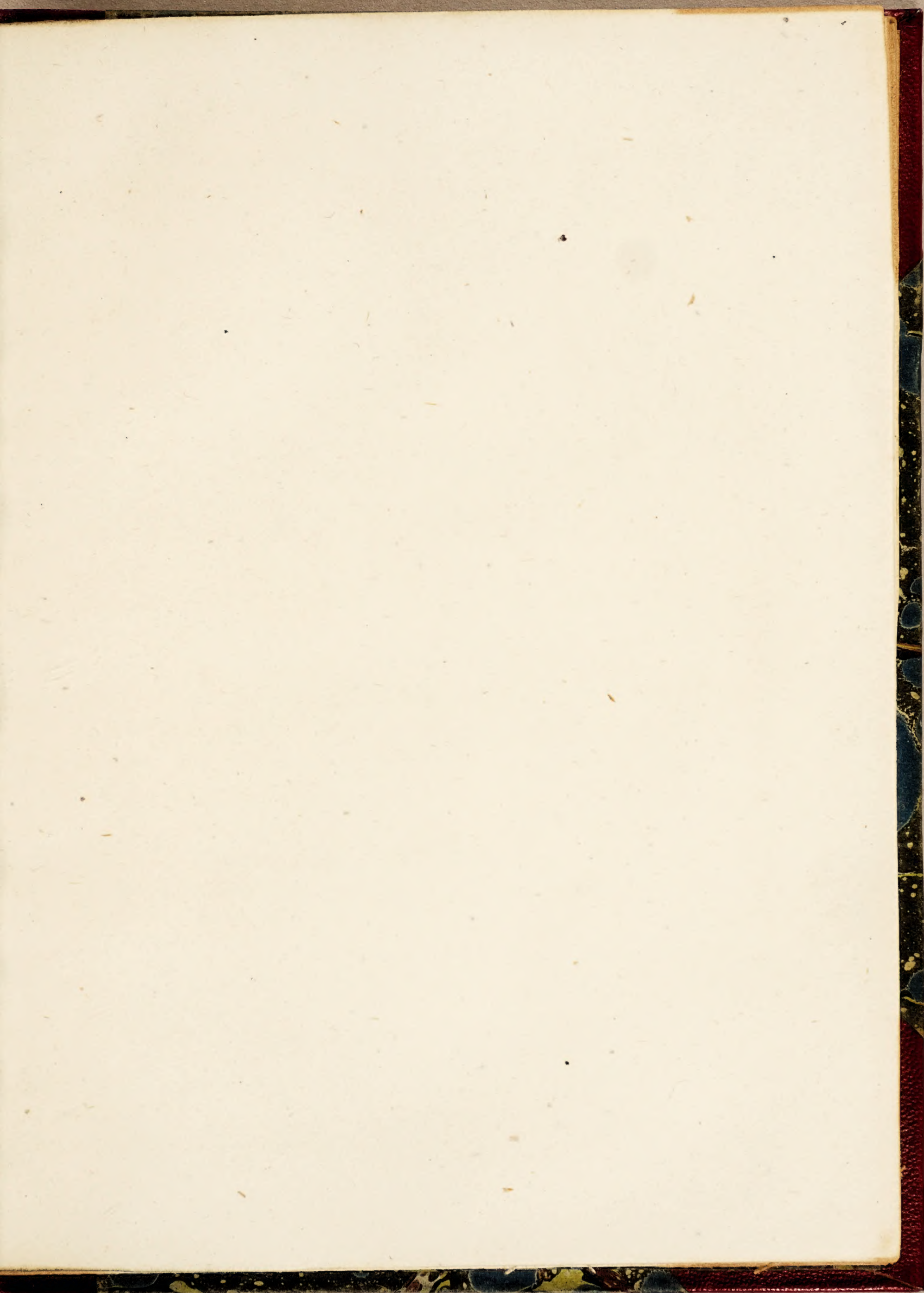

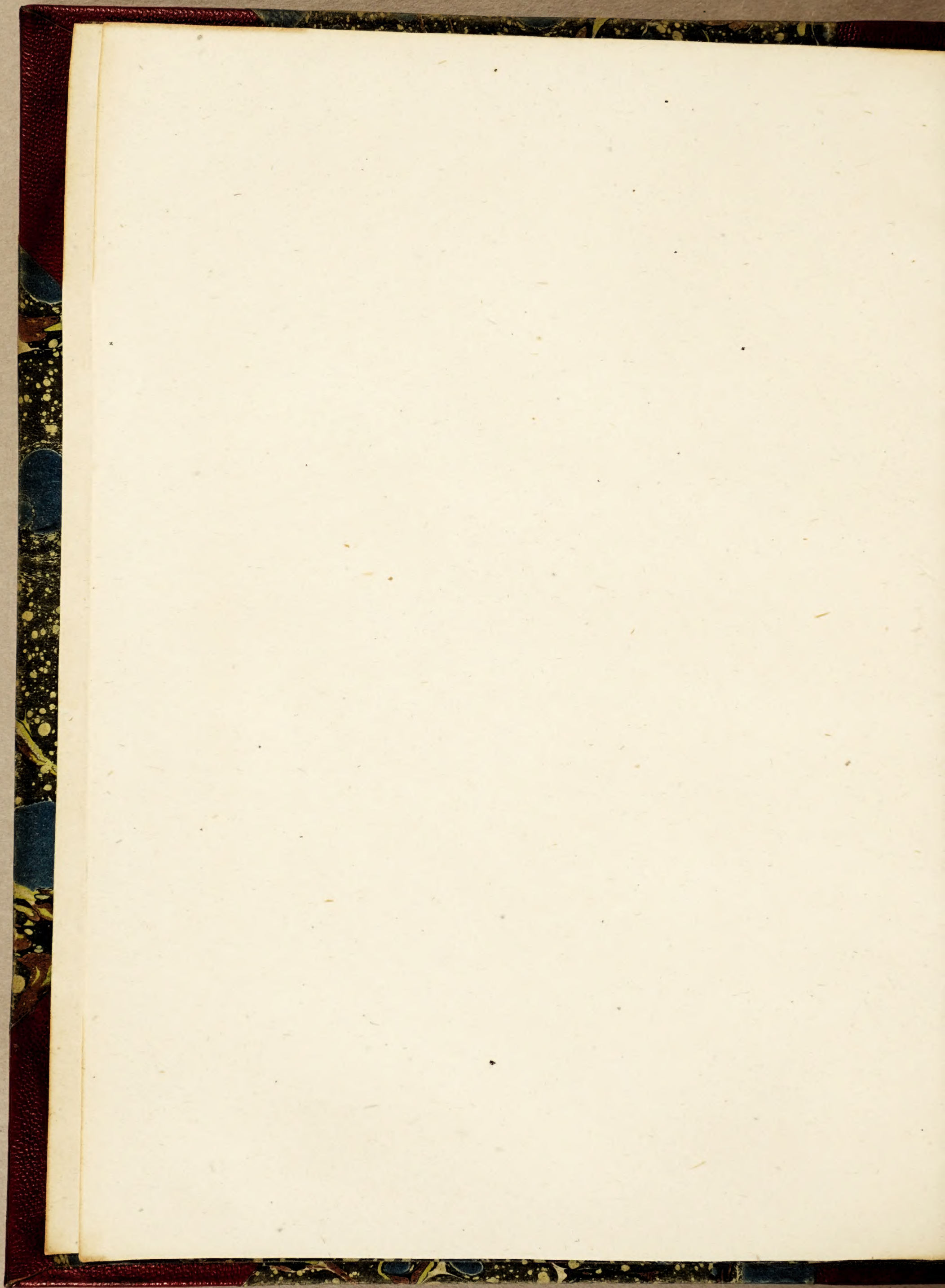

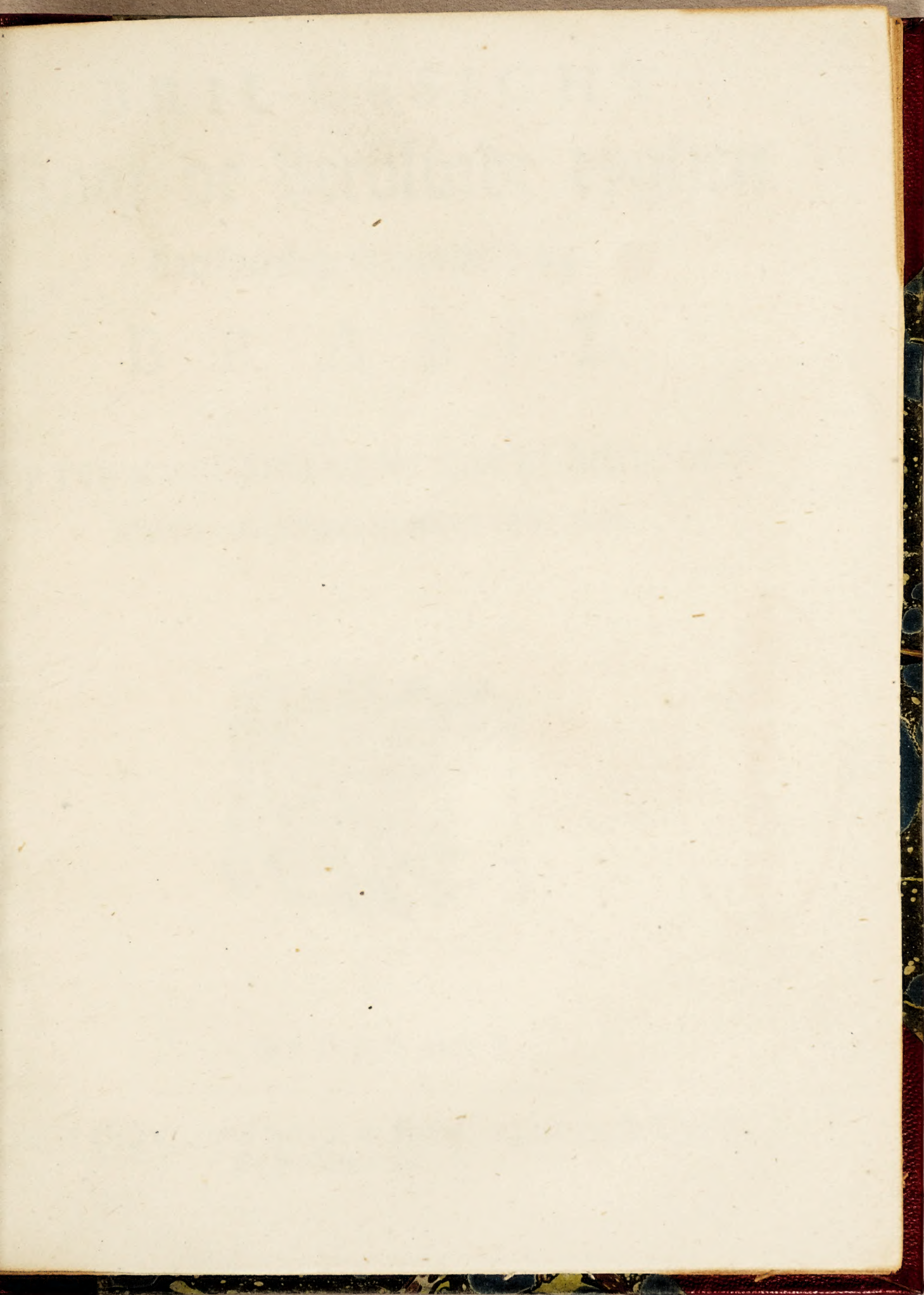
John Carter Brown.

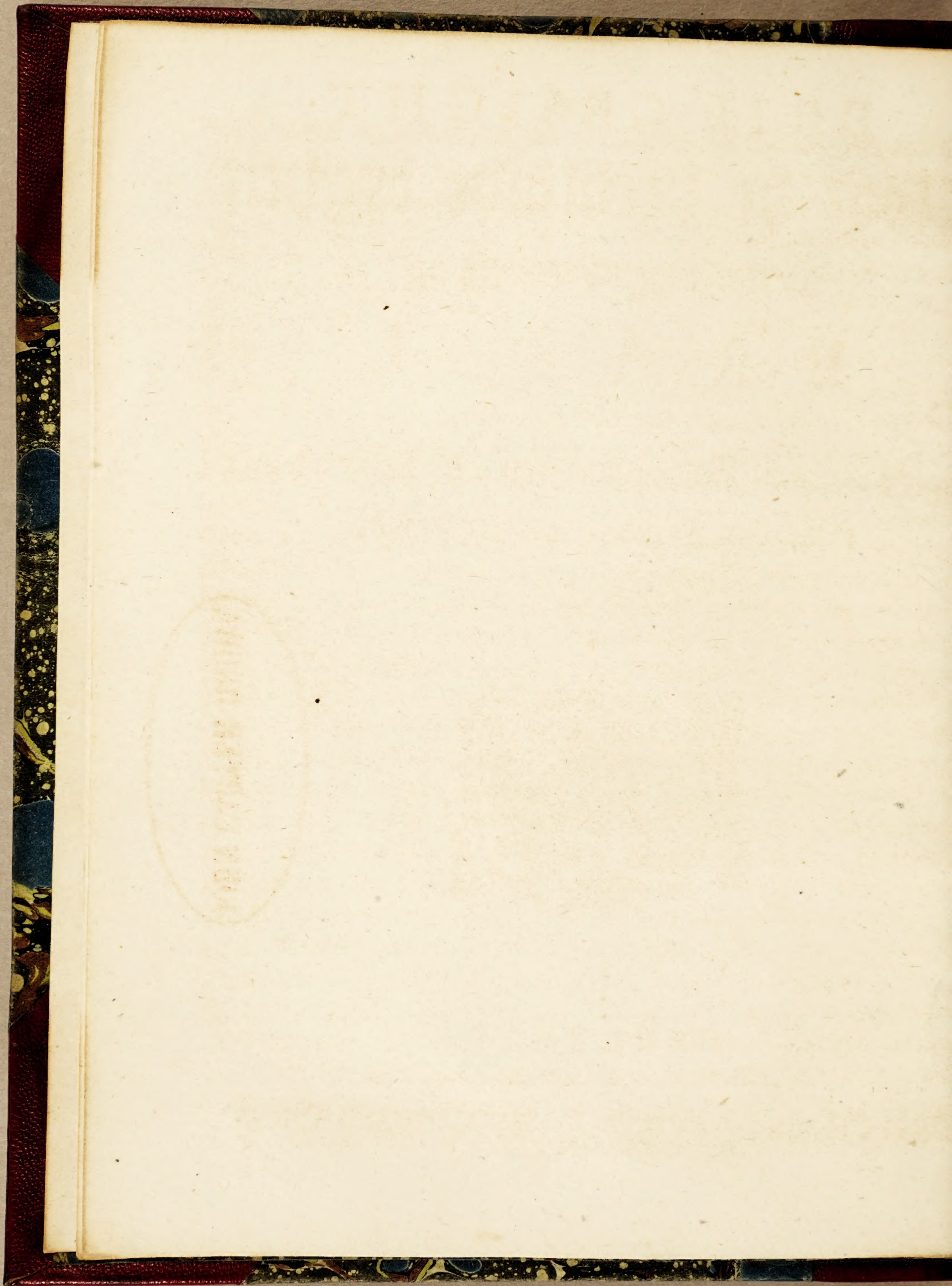

575
BRIL-GESICHT

Door de verblinde eyghen

baetsuchtige Handelaers op

*Müller
nr. 169.*
BRASIL. *2*

int. Lermay h. 105.
By Forme van Advijs door een Lief-hebber van't
Waderlandt geschreven aen synen Vriendt.

GEDRVCKT

Na de Geboorte ons Heeren en Salighmakers Jesu Christi
Op het Jaer/ 1638.

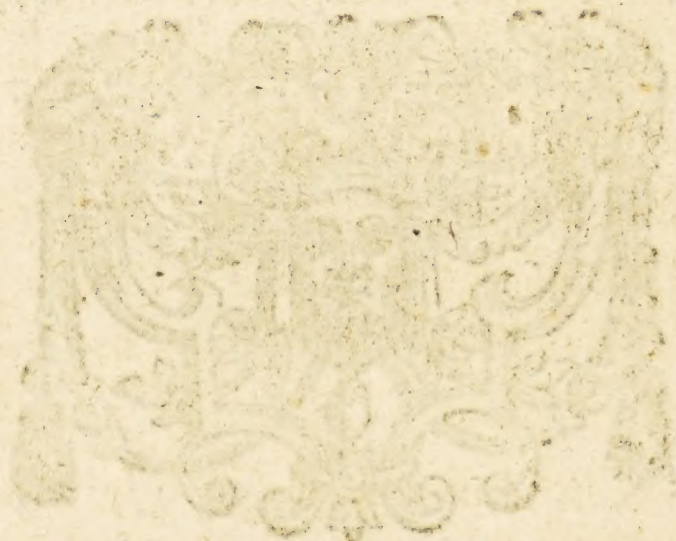
These be verplinted cyphers

[Faint bleed-through from the reverse side of the page]

BRASIL

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

1800

RPJCB

GED RV CRT

1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326
 2327
 2328
 2329
 2330
 2331
 2332
 2333
 2334
 2335
 2336
 2337
 2338
 2339
 2340
 2341
 2342
 2343
 2344
 2345

MYN HEER:

M Hoe-welick mijn selven in de saecken vande West-Indische Compangie/so veel doendelijckē is / stil houde / aensiende met patientie/ ende met verwonderinghe / hoe de selve Comedie noch sal af-loopen/ Soo en kan ick nochtans niet laten / D. E. als een Liefhebber van't lieve Patria , daer van de Compangie geen klepne steunsel is/ vant gene my ter ooren komt een weynig mede te deelen / ter goeder trouwen in oprechte eenvoudicheydt/nochtans also/dat ick een Mensche zijnde/oock mijn ghebreecken hebbe / ende daer dooz te lichter soude konnen dwalen. Van dit waer mijn wenschen / dat inde advijsen vande Compangie principael / aen-gaende de saecken van Brasil/ alle consulten soo mochten gestelt zijn / dat niemant vooz eerst op hem selven/ ende ten tweedē op de Compangie sach/ maer dat die gene die daerinne te seggen hebben/ eerst op het voozdeel vande Compangie / ende daer na soo't haer geoorloft ware/oock neffens andere/vooz haer selven mochten sorgen. Wat sal ick segghen? ick houde het daer vooz/ dat het de Compangie ende de Participanten/meerder kosten sal ende alreede gekost heeft de Handelinghe aē de Compangie te brengen / die haer na den Octrope toe-komit / ten besten vande Participanten met het open ende vry stellen van den binnenlantschen handel in Brasil/ dan het haer gekost heeft / het selve Lant vanden Coningh van Spangien te winnen / oorsaccke dat de Compangie in't winnen van't Lant eenparigh / ende als eenen Man stonden tegen garen Opant van buyten / daer sy nu van binnen onenigh zijnde den eenen den anderen verhinderen / ende die het recht meynen / van den anderen die syn eyghen baet soeket op't uiterste sonder hope van accommodatie/wozt teghe-

gestaen: En lieve / wie zijn doch die gene die den open handel so seer drijven? zint niet alle ofte meest Handelaers hier vant Land / die onder de Compangie niet gheslaept hebben / maer vele oock publicque vanden vande Compangie zijn / maer nu daer avance te doen is / voeghen hun by de andere soorte / om de Compangie het hare af te mapen / op datse den Coning van Spangien wederom en aen syn Brasil mochten brengen / so zijnder nevens die selve oock een groote menighe van binnen / die de Compangie haer voozdeel behooren te soecken / die hare eyghen Cassen gevolt hebben / vpt de profijten die de Compangie ende de Participanten toe quamen / de eene ende de andere ende verscheyden personen overstemmen / induceren ende mis-leiden vele andere die het niet diep genoegh ofte niet een ander oogemerck insien. Die questie is niet so seer over den open handel ten principalen / als wel over het verkeert gebruyck van dien: Want by aldien de recognitien die de Compangie treckt waren ingheset alleen by die gene / die het recht ende inkomen bewaren (geen eygen particuliere intrest daer in hadden bevozdert / ende oock wel treffelijken gegondeert) ende dat als dan de selve profijten ende recognitien cenigzints konden Egaleeren de lasten vande Oorloge ende defentie der selver Landen / datter oock wat mochte over schieten vooz de patientighe Participanten (daer onder vele niet handelende Weduwen ende Weesen zijn) ick soude eenighe redenen konnen vinden den open Handel toe te staen / maer dewyle de selve recognitien / ende beneficien zijn gestelt / mede met advys ende na alle apparentie van't meerendeel der eygen Handelaers / ende dat noch te inpertinenter is / dooz die gene die volgens haren Eede het recht der Participanten behooren te bewaren / daerom gedoleert hebben als noch te hooge gestelt / ende dat in sulcken tijt / als de Compangie over de dertich Tonnen Gouts Jaerlijcks moeste hebben / de selve recognitien ter nauwer noot het vierendeel kosten vpt brengen / sulcks datse Jaerlijcks over de twintich Tonnen Gouts daer soude moeten by legghen / het welke de apparente rupne vande Compangie

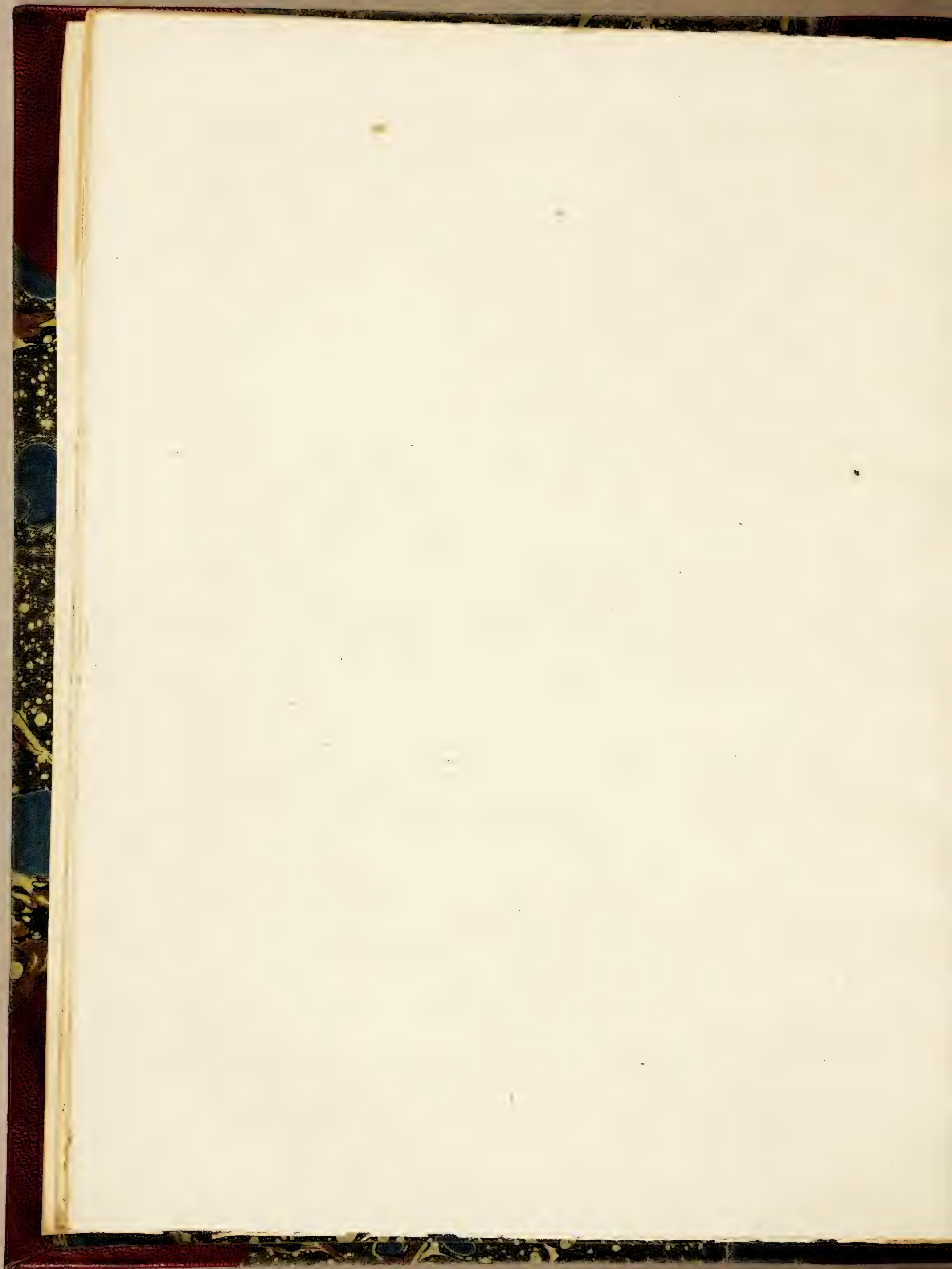
Compangie moeste veroorsaeken/ alsoo de Compangie door den
 langdurigē ende moetwilligen tegenstant vande Portugesen al-
 reede uitgemergelt was/ die geen middel hadden by haer selven/
 maer nu voortaan uit de Negocie die God de Heere de Compan-
 ie hadde geopent moesten werden ghebonden/ het welcke beyde
 partijen inde Compangie wel verstonden/ den eenen willende het
 selve binden uit de eerste ende apparente profijten van die sup-
 ckeren/ die door den langhen tijt by de Portugesen waren verla-
 men ende ghereet lagen/ die in seer kleynen ende leegen prijs wa-
 ren ghekomen/ daer en teghen alle behoeften seer extrem dyp-
 sulcks dat de Compangie in die tijt naer't veroveren van Pariba,
 hier voor twee Tonnen Goudts inkoops in Supckeren hadde
 binnen 8 Jaers konnen bekomen over de twaelf tonnen goudts/
 het welcke haer kibben wat soude gestijft hebben/ dan dese hepl-
 same salve heeft sy naer haer langdurige sieckte niet mogen ge-
 nieten/ ende is andere/ ende vzeemde/ ja hare vbandenten deele
 geworden/ gelijk tot noch toe gevolght/ ende voor hare H. M.
 gebleken heeft/ maer ten verstande ghekomen in handen van
 die gene/ die in/ aen/ ende ontrent het bewint laten/ voor-gebende
 dat sonder den open handel de Compangie gerupneert was/ also
 het selve den eenigen middel was/ soo sy seiden/ om het Lant te
 Cultiveren ende te populieren/ laet nu eens de Compangie alleene
 vechten ende Borloghen/ om het Lant vorder te supveren ende te
 conquesteren/ soudē die dese profijten niet ghepast hebben/ om
 hare saecke te beter uit te voeren? Neen/ neen/ neen/ de popula-
 teurs van Brasilien moesten dese ende de volgende profijten heb-
 ben/ ende de goede Compangie met hare recognitien te vreden
 zijn/ welcke recognitien het vierde part niet bedroegen van't gene
 sy moesten hebben. Wat populateurs? namentlick/ kale fac-
 toors/ ende haers gelijcken/ in kleynen getale uitghesonden van
 haer rijke ende machtige/ ende kennisse van alle saken hebbende/
 Meesters/ die haer selven in korten tijt so verrijckt hebben/ datse
 haender-Heeren gelijk zijn geworden/ Ingenien koopende als
 oft

oft Dupbekooten waren/ wat moettē dan de Heesters van desen
 Hopwagen ghekrege hebben / als men dit leyt / dan antwoort
 men ons / dat is verby / 'tis te laet daer van te spreken. Van of
 sulcks te laet is / geve ick u E. te bedencken / ick bekenne/ indien
 hun maer als een spoliū ofte buyt halen waer gheweest / daer
 mede de buythaelders als vooz eene reyse waren t'huys gekomē/
 het ware dan maer so vele schade. Van de Rups is daer mede in
 de Pels geset/ ende de Verckens loopen int koozn / die het goede
 koozn op eten/ gevende den Lantman tot betalinge synen vuplē
 Dreck/om vooz syn verlies vant koozn syn Lant weder daer in de
 te mesten. Ende gelijk nu de Ho: Mo: Heeren Staten Generael/
 dooz hare verscheyden Resolutien verboden hebben / de selve
 Swijnen uyt des Lantmans koozn te drijven/ so schreeuwen de
 selve Swijnen met hare gheimteresseerde Heesters als magere
 Verckens / teghens de verscheyde Resolutie van hare Ho: Mo:
 inducerende op hare Wijsē/ Hooghe ende Leege Personen/ hier
 ende daer te Lande / ende also die soorte van Lieden in Brasil de
 meeste ende machtighste te zijn / die de meeste goederen in handen
 hebben/ dreygende de Compangie/ dat sy haer sullen uytduyzen/
 alwaert dat sy t'elckemael om negen schellingen en een half sou-
 den geven/ dat de Compangie op thien schellingen stelt: O arme
 Compangie/ die gebraveert wort vā die gene die sy selfs opgevoe-
 det heeft/ op dat de Compangie aen geen verkoop soude komen/
 'tis nu sulcks / W. E. ende andere/ lout my kennen antwoorden/
 dat de Heer van Ceulen uyt Brasil schrijft aende Regenthiende/
 dat de Compangie sonder middelen het selve niet kan uytvoeren/
 hy schrijft seer wel/ hy wiste hoe de Caste ende Compangie dooz
 syn E. vertreck was ghestelt / dan dit wist syn E. niet / dat naer
 dat de Resolutien vande Heeren Staten Generael waren uyt-
 ghekomen/ de Handelinghe vooz de Participanten te behouden/
 datter een derdendeel Capitael is verhooght makende boven de
 vijf-en twintich Tonnen Gouts / welcke somme so die wel aen-
 ghelept wort vooz de Participanten / met een weynigh credits
 daer

daer by te gebruycken / sy alle zwaaricheyt / met Gods hulpe / kan
 hebben komen / dat sonder malitie moeste geschieden / dat ick niet
 in hope / ende dat God de Heere , ende de Heere Staten Generael
 genadigh willen verhoeden / of datmen de selve resolutien we
 rom soude veranderen / doende de wille der eygen-batighe
 Negotianten / prefererende de Hupplinghen ende Factoors /
 voer de Participanten / estimerende het meest vande Verckens
 meerder als het Koozn / daer sy mede gemest worden / so soude
 de laetste dwalinge erger zijn dan de eerste / ten is niet vzeemt /
 en kan oock niet missen / soo langhe dese Facteurs populatie
 duyt / ende dat die den pup niet en worden gebroken / of sulcke
 Liedekens ende Toonen sullen noch al meer uyt Brasil over
 komen : Dan ick hope ende vertrouwe God , dat wy in ses
 Maenden / indien de Cameren haer de voir doen mette pennina
 en die sy hebben bekomen / sendende aen d'eene zijde alle noo
 ige behoeften voer ons volck / op dat sy die uiter handen van
 de Lombaerts populateurs niet en behoeven te koopen / ende
 en d'ander zijde suffisante Cargesoenen om Retouren van supc
 eren daer voer te bekomen / wel andere tijdinge sullen hoorzen /
 principael alsoo d'advysen van Brasil van een gantsch schoon
 bewas van supckeren / so voer handen was / ende Gods te voer
 en Jaerlijcks sal toenemen / te meer / dewijl de Supcker Landen
 voer de langdurige Oorloge stil gelegen hebben ende gerustet /
 u te meerder sullen uptgeven / etc.

F I N I S.

FG38
38579

